

HỘI THẢO KHOA HỌC QUỐC TẾ: BẢO TỒN VÀ PHÁT HUY
NGHỆ THUẬT HÁT XẨM TRONG XÃ HỘI ĐƯƠNG ĐẠI
tại Ninh Bình: 23-24/5/2020

Tham luận Tiểu ban 2: *Những vấn đề âm nhạc Hát Xẩm.*

Tên tham luận: **Về hai nhạc cụ Đàn Bầu và Trống mảnh của Hát Xẩm.**

Tác giả: **Tiến sĩ Nguyễn Xuân Diện**

Đơn vị: Viện Nghiên cứu Hán Nôm, Viện Hàn lâm KHXH Việt Nam

Tóm tắt:

Trong nghệ thuật Hát Xẩm, có hai nhạc cụ rất quan trọng, như một đặc trưng khu biệt của lối diễn xướng này, đó là **Đàn Bầu** và **Trống mảnh**.

Đàn Bầu (*Độc huyền cầm*) là loại đàn một dây của người Việt, thanh âm phát ra nhờ sử dụng que hay miếng gảy. Từ lâu, đàn bầu (loại bằng *thân tre*) là nhạc cụ đệm của hát xẩm. Đàn này có từ bao giờ, đã được ghi chép như thế nào, và dùng chữ “*bầu*” bằng chữ Nôm ra sao, vẫn đang là câu hỏi mà giới nghiên cứu quan tâm tìm hiểu.

Trống Mảnh, còn có tên là *Dan điện cổ* là nhạc cụ màng rung chi gõ cũng là nhạc cụ của người Việt. Đây là loại nhạc cụ không thể thiếu của người hát xẩm.

Bài tham luận này sẽ trình bày kết quả khảo sát thư tịch liệu Hán Nôm, văn vật khảo cổ và tư liệu ảnh của người Pháp, từ đó phác họa lại quá trình sử dụng và lưu truyền hai nhạc cụ Đàn Bầu và Trống mảnh – vốn là hai nhạc cụ được người hát xẩm sử dụng.